

Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa

Lauri Kuosmanen
Suomen verkoston vastuuhenkilö

5.-6.11.2015, Oulu

Masentunut nainen teljettiin 13 tunniksi eristykseen sairaalassa

Keskiviikko 4.11.2015 klo 14.12

Sairaala loukkasi turvahuoneeseen teljetyn potilaan ihmisarvoa ja vapautta, katsoo oikeusasiamies.

Nainen eristettiin 13 tunniksi turvahuoneeseen, josta hän ei päässyt käymään edes vessassa. Kuvituskuva. (ATTE KAJOVA)

Eduskunnan oikeusasiamies **Petri Jääskeläinen** katsoo Pohjois-Kymen sairaalan loukanneen naispotilaan ihmisarvoa ja henkilökohtaista vapautta, kun tämä oli teljetty sairaalan turvahuoneeseen.

Oikeusasiamies on antanut sairaalalle huomautuksen lainvastaisista menettelyistä ja laiminlyönneistä. Lisäksi Jääskeläinen esittää, että potilaalle hyvitetään häneen kohdistetut perus- ja ihmisoikeuksien loukkaukset.

Potilaan kohtelussa on Jääskeläisen mukaan loukattu perustuslakia ja Euroopan ihmisoikeussopimusta. Asiasta kanteli potilas itse.

- Pohjoismainen ministerineuvosto
- Hoitoa ilman pakkoa – utopiaa? Vaasa, 2010
- Kellokoski, pohjoismainen tapaaminen 2011
- Halikko, Suomen tapaaminen 2012
- Oslo, pohjoismainen tapaaminen 2013
- Rauha, Suomen tapaaminen 2013
- Helsinki, Suomen tapaaminen 2014
- Oulu, Suomen tapaaminen 2015

Verkoston tavoite

Pohjoismainen verkosto tulee tukemaan toimenpiteitä joilla voidaan jakaa kokemustietoa eri maiden välillä sekä edistämään kansallisten painopisteiden suuntaamista pakon käyttämisen ja tahdosta riippumattoman hoidon vähentämiseksi psykiatrisessa hoidossa.

Pohjoismaiden verkoston visio on aikaansaada pakon käytön mahdollisen pitkälle ulottuva vähentäminen sekä vaihtoehtojen kehittäminen pakon käytölle eri Pohjoismaissa kokemusasiantuntijoita ja vertaistoimijoita aktiivisesti kaikilla tasoilla mukaan ottamalla.

Verkosto tukee mitattavissa olevien tavoitteiden asettamista ja käyttöön ottamista pakon vähentämiseksi eri Pohjoismaissa.

Verkosto tulee edistämään hyvien käytäntöjen levittämistä ja alan tutkimustiedon jakamista, kuntoutumista tukevien palveluiden kehittämistä, käsitteisiin ja lainsäädäntöön liittyvän yhteisen näkemyksen aikaansaamista, vertailtavuuden mahdollistavaa tilastointia sekä henkilökunnan ja kokemusasiantuntijoiden keskinäisen vaihto-ohjelman aikaansaamista Pohjoismaisella tasolla.

Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa Halikko Statement 13.12.2012
Kohti potilaiden sitomisen lopettamista psykiatrisessa hoidossa

~~Vuosittain 800-1000 psykiatrista potilasta sidotaan sänkyyn kiinni hoidon aikana.~~ Sitomista käytetään potilaan aggressiivisen tai levottoman käyttäytymisen kontrolloimiseksi. Monissa maissa psykiatristen potilaiden sitomista ei enää käytetä eikä sen lopettamisesta ole seurannut ongelmia. Sitomisen hyödyistä ei ole tutkimusnäyttöä ja siihen tiedetään liittyvän monia fyysisiä ja psyykkisiä haittavaikutuksia. Koko 2000 – luvun ovat monet kokemusasiantuntijat ja tutkijat suositelleet sitomiselle vaihtoehtoisten menetelmien käyttöä potilaan aggressiivisen käyttäytymisen hallitsemiseksi.

Sitomiselle vaihtoehtoisia menetelmiä on useita. Tärkeintä olisi toimia ennakoivasti niin että rajuja potilaan vapauden rajoittamisen keinoja ei tarvittaisi lainkaan. Sitomista astetta lievempi rajoittamisen keino on potilaan eristäminen suljettuun huoneeseen, ns. huone-eristys. Jotta huone-eristys muodostaisi todellisen vaihtoehdon sitomiselle, on eristystilat pehmustettava niin, että mahdollisesti kaatuileva potilas ei pääse vahingoittamaan itseään. Yhteys jatkuvasti läsnä olevaan henkilökuntaan on varmistettava esimerkiksi läpinäkyvällä seinällä valvojan ja potilaan välillä. Huone-eristysten putkamainen sisustus tulee muuttaa hoidollisemmaksi ja inhimillisemmäksi.

Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa

Kannanotto

Pitkittyneestä sitomisesta ja eristämisestä ilmoitettava nopeammin valvontaviranomaisille

Psykiatristen sairaaloiden tulee tehdä ilmoitus potilaiden eristämisestä ja sitomisesta joka toinen viikko alueensa Aluehallintovirastoon (AVI). Lisäksi sairaaloiden on ilmoitettava, jos eristäminen tai sitominen kestää erityisen pitkään. Tämä ns. hälytysraja on eristämisen kohdalla 7 vrk eli 168 tuntia yhtäjaksoisesti ja sitomisen osalta 4 vrk eli 96 tuntia yhtäjaksoisesti. Tämän jälkeen ilmoitukseen tulee liittää erillinen selvitys siitä, miksi toimenpide on kestänyt niin kauan.

Eristämistä ja sitomista tulee käyttää vain poikkeuksellisissa tilanteissa ja niiden kesto tulee olla mahdollisimman lyhyt. Näissä tilanteissa potilaalle annetaan lähes aina myös ylimääräistä lääkehoitoa, jonka vaikutukset näkyvät muutamassa tunnissa. Tämän jälkeen eristäminen ja sitominen tulisi pyrkiä nopeasti lopettamaan, ja ottaa käyttöön potilaan lähellä jatkuvasti oleva ns. vierihoitaja.

Nykyiset hälytysrajat ovat aivan liian pitkät, eivätkä kannusta sairaaloita lyhentämään eristämisen ja sitomisen kestoja. Ehdotamme, että hälytysrajat muutetaan siten, että se eristämisen kohdalla on 2 vuorokautta eli 48 tuntia ja sitomisen kohdalla 1 vuorokautta eli 24 tuntia.

Oulussa 5.11.2015

Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa, Suomen toimijat

POHJOISMAINEN
VERKOSTO PAKON
KÄYTÖN
VÄHENTÄMISEKSI

Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi

Verkosto edistää hyvien käytäntöjen levittämistä

Verkosto on perustettu Pohjoismaiden ministerineuvoston asettaman mielenterveystyön asiantuntijafoorumin suositusten mukaisesti pakon vähentämiseksi psykiatrisessa hoidossa.

Pohjoismainen verkosto tukee toimenpiteitä joilla voidaan jakaa kokemustietoa eri maiden välillä sekä edistää pakon käyttämisen ja tahdosta riippumattoman hoidon vähentämistä psykiatrisessa hoidossa.

Verkoston visio on aikaansaada pakon käytön mahdollisimman pitkälle ulottuva vähentäminen sekä pakon käytön vaihtoehtojen kehittäminen eri Pohjoismaissa ottamalla aktiivisesti mukaan kokemusasiantuntijoita ja vertaistoimijoita kaikilla tasoilla.

Verkosto tukee mitattavissa olevien tavoitteiden asettamista ja käyttöön ottamista pakon vähentämiseksi eri Pohjoismaissa.

Verkosto edistää hyvien käytäntöjen levittämistä ja alan tutkimustiedon jakamista, luottamusta tukevien palveluiden kehittämistä, käänteisiin ja lainoja edistämään liittyy

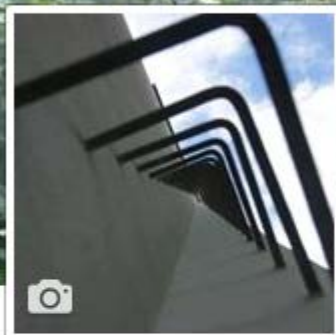
Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa

Community [?]

Create Call to Action

Like Liked ▾

Message

Timeline

About

Photos

Likes

More ▾

531 likes +3 this week

Marjut Vastamäki and 153 other friends

1,277 post reach this week

Invite friends to like this Page

Find New Customers

Connect with more of the people who matter to you

Promote Page

Status

Photo / Video

Offer, Event +

Pohjoismainen verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa

Published by Lauri Kuosmanen [?] · 22 hrs ·

<http://www.ltu.se/.../Tvang-i-psykiatrisk-varde-ett-nodvandigt...>

279 people reached

Boost Post

Pakkotoimien vähentäminen 40 % - onnistuiko?

Pakkotoimi	2009	2012	Muutos 2009-2012 (%)	Tavoite 2015 - 40 %
Pakkopäiviä / 100 000 as.	157	152	-3 %	94
Eristys	1860	1507	- 19 %	1116
Leposide	908	700	- 23 %	545
Injektio	578	606	+ 5 %	347
Kiinnipitäminen	413	425	+ 3 %	248

Missä
tavataan
2016?

3.-4.11.2016

Tampere

Finn-Medi 5